

Zpráva o putování do Santiaga - Camino 2023

Sepsáno pro uchování vzpomínek a inspiraci pro ty, kdo uvažují nebo se již rozhodli, že chtějí putovat pěšky 260 km po svatojakubské cestě z Porta do Santiaga de Compostela a udělat si čas jen pro sebe a i přes obavy, zda se to dá zvládnout, jsou natěšení v očekávání nových zážitků.

Jak to začalo?

Otcem myšlenky vydat se na putování svatojakubskou cestou byl náš kněz Mariusz, který jednou, před 8 lety, už tuto cestu šel a chtěl si to zopakovat s námi. Přednesl návrh na setkání členů Spolku JŠB v listopadu 2022, kdy jsme se sešli, abychom zhodnotili uplynulý rok a vymysleli program aktivit pro ten následující. Zajásala jsem a hned věděla, že půjdu. Už nějakou dobu jsem přemýšlela, že bych se na takovou cestu ráda vydala i sama, ale společné putování mě lákalo víc. Tušila jsem a potvrdilo se mi, že možnost radit se před cestou a sdílet zážitky během putování, a také se mít se na koho obrátit v případě nesnází, je velký bonus navíc.

Začali jsme se ptát svých známých, zda se s námi nechtějí vydat na cestu. Pak už stačilo jen domluvit termín a zvolit cestu. Rozhodli jsme se pro Portugalskou cestu z Porta, kam létá přímý let z Prahy a naplánovali cestu na dva týdny na přelomu září/října 2023 - konkrétně jsme letěli v so 23.9.2023 a vraceli se v so 7.10.2023. Bylo třeba si rezervovat dovolenou v práci a uvolnit se v rodinách. Letenky jsme si kupovali včas, už v lednu za dobrou cenu, ale příště se vyplatí domluvit se na koupi v jeden den. Každý den byl na ceně znát. Kdo se rozhodl přidat později, měl letenky dražší. Ve výsledku nás šlo 7 poutníků - 4 statečné ženy a 3 muži (nejstarší poutník (66), nejmladší poutník (16) a náš kněz Mariusz) a v myšlenkách a modlitbách nás provázeli naše rodiny i lidé z farního společenství. Původně nás mělo jít o dva víc, ale různé zdravotní problémy a jiné okolnosti neumožnili vydat se všem na cestu.

Příprava na cestu

Hledali jsme informace na netu a četli si příspěvky a prohlíželi fotky a rady těch, kdo tuto cestu již absolvovali. Snažili jsme se začít víc chodit a v rámci tréninku zkoušeli ujít část české trasy svatojakubské cesty ze Zbraslavi na Svatou horu u Příbrami, a přitom vyzkoušeli boty a batohy, které jsme si chtěli vzít s sebou. Trochu jsem začala pochybovat, jestli jsem schopná ujít celou trasu, protože 25-30 km denně s batohem na zádech dá zabrat a pokud bude zima, nepohodlí, mokro nebo zdravotní obtíže, bude to hodně náročné.

Důležité je, sbalit si co nejlehčí batoh (každé deko na zádech je znát). Můj batoh opravdu nebyl nejlehčí i proto, že jsem nedůvěřovala předpovědím počasí a vybavila se na zimu a mokro.

My však měli krásné, teplé a slunečné počasí kolem 30 C a vůbec nám nepršelo. Z toho důvodu bych klidně půlku věcí v batohu mohla nechat doma. Brát 3 bundy (větrovka, fleesová a nepromokavá) plus pláštěnku je opravdu luxus a už nikdy více takovou hloupost neudělám. Jedna bunda a jedna pláštěnka stačí. Ručník mi také stačí v normální velikosti a nemusím brát maxi. Hned na začátku cesty jsem jasně identifikovala věci, které bych nejradši zahodila, ale bylo mi je líto vyhodit. Přesto prozřetelnost zafungovala a podařilo se mi některé věci zapomenout nebo ztratit (děkuji ti Bože) a byla jsem tomu ráda.

Zásadní věci jsou boty. Ne všichni jsme měli šťastnou ruku při výběru a každému vyhovuje něco jiného. Část z nás šla cestu v sandálech – musíte však mít na nohou ponožky, jinak se udělají puchýře, a neměli žádný problém. Já jsem měla kožené, pevné boty Keen, dostatečně široké, že bota nikde netlačila a také jsem byla v pohodě. Asi jsem měla vnuknutí a koupila si je týden před odjezdem a vzala jsem si tedy nevyzkoušené. Před tím jsem vyzkoušela troje jiné, ale nikdy to nebylo úplně ono.

Z ostatních věcí je samozřejmostí spacák, v kterém se spí v poutnických ubytovnách (albergue), prádlo, ponožky a trička stačí ve 3 kusech. Všude je možnost věci si vyprat a za poplatek i dát do sušičky. Kdo nestihne věci usušit, uschnou mu cestou na batohu (hodí se vzít si svírací špendlíky nebo karabínky). Pokrývka hlavy – kšiltovka, šátek, klobouk je potřeba – jinak hrozí úpal. Kdo si nebere může si dát na hlavu třeba tričko a „jít na Arafata“. Opalovací krém a krém na nohy (doporučují indulon s měsíčkem) jsme používali každý den.

Co se moc nepíše a je dobré mít je ledvínka, kam si dáte mobil, peněženku, kapesníky a kredenciál (poutnickou knížku). Nemusíte vždy sundávat batoh, když některou z těchto věcí potřebujete. Do kredenciálu se sbírají razítka cestou (v ubytovnách, kostelech, barech a restauracích) a na konci cesty v Santiagu jej předložíte v informačním místě pro poutníky, zadáte údaje o sobě a cestě a za mírný poplatek vám vystaví Compostellu – potvrzení o absolvování cesty. Ve sbírání razítek jsem byla dobrá (měla jsem jich nejvíc).

Není potřeba brát s sebou zásoby jídla – cestou jsou bary, obchody, kde si nakoupíte nebo si třeba dáte menu peregrinos (menu pro poutníky) a nebo si dáte jen kávu nebo pití. Ani s vodou nebyl problém. Po cestě je spousta možností, kde si nabrat vodu, (v barech vám na požádání natočí vodu do lahve a cestou jsou i místa (obdélíkové nádrže), kde se dřív pralo prádlo a byla tu i tekoucí voda.

Turistické hole také nejsou nezbytné. S hůlkami by se asi šlo lépe - odlehčí kolennům z kopce i do kopce. My jsme šli bez nich jako většina poutníků. Ti, kdo je měli, šli zpravidla s nějakým hendikepem - ať už to byl věk, zdravotní problém nebo třeba vlastní nadváha nebo těžký batoh. Letecká společnost nedovolila brát hole na palubu a nám se nechtělo připlácet si za zvláštní zavazadlo, které bychom si museli nechat zvlášť odbavit. Nakonec nám myslím ani nechyběly a Mariusz si cestou pořídil vlastní hůl. Chvilí jsem si jí vyzkoušela, ale byla zbytečně těžká a spíš mi překážela.

Z ubytování v Portu první noc jsem měla těžkou hlavu. Přilétali jsme před půlnocí a nechtěla jsem, abychom hned první noc spali někde na lavičce. Protože kredenciál jsme si kupovali až ráno u Katedrály Sé, neměli jsme se jak prokázat v poutnických ubytovnách. Chtěla jsem ubytování v centru, abychom mohli dojít ke Katedrále pěšky a většina ubytování v nabídce byla hotelového typu a chtěli zaplatit rezervační poplatek předem, což jsem platit nechtěla, protože jsem ještě nevěděla definitivní počet nás poutníků. Navíc jsme potřebovali takové ubytování, kde je check in i po půlnoci, což také není samozřejmost. Podařilo se až na třetí pokus (2 x nám rezervaci zrušili) a i tak jsme za hostel s palandama ve vybavení typu „albergue“ zaplatili cenu jako za hotel. Ostatní ubytování v albergue už naštěstí bylo v „poutnických cenách“.

Veřejné albergue (municipal) jsou nejlevnější, neumožňují rezervaci po telefonu předem (telefon nezvedají) a ubytovávají jen poutníky, kteří se prokáží kredenciálem. Zpravidla otevírají kolem jedné/druhé hodiny odpoledne a když se kapacita zaplní je třeba hledat jiné albergue. Pak jsou ostatní albergue a hostely, kde lze rezervovat ubytování předem přes booking a to jsme využívali poté, když jsme na jednom místě marně sháněli ubytování a všude měli plno. Pro jednoho-dva poutníky se spíš sežene ubytování než pro skupinu sedmi poutníků.

Vlastní cesta

Protože jsem věřící byl pro mě důležitý i duchovní rozměr cesty. Každý má jinak nastavené vědomí, někdo se soustředí jen na rozum, možná fyzický výkon a praktické věci, které chce mít během cesty pod kontrolou a zůstává v duchu ve svých problémech a v myšlenkách u svých blízkých a rodiny. Lepší ale je umět se odstríhnout od běžných starostí, lidí a záležitostí doma a napojit se na Boha - otevřít svou mysl a srdce Bohu a nechat se vést, důvěřovat a pak jen pozorovat, jakou moc a vliv má Bůh na náš život. Když jsem přijala věci, které mi na začátku cesty vadily, včetně těžkého batohu a nesnažila se cestu řídit, vše probíhalo optimálně a v mém nejlepší zájmu. Najednou jsem měla pocit, že ten batoh není až tak těžký, zdálo se mi naopak, že těžší ho mají ostatní. Když jsem si potřebovala odpočinout, objevila se během chvíle lavička,

stejně to bylo s jídlem a pitím. Vzpomínám na úžasný bar, kde jsme se občerstvili před hrozivým kopcem a lepší jogurt než tam, jsem snad neochutnala. Jinde mi nabídli, že mi udělají čerstvý salát s tuňákem, přestože jsem přišla pozdě a už měli sněžená všechna jídla z menu. Když nesnesitelně pářilo sluníčko, objevil se stín nebo aspoň bar, kde měli vychlazené pivo a kde jsem si mohla dojít na záchod. Bylo to 100+1 věcí, kdy jsem cítila Boží přítomnost a určitě to nebyla náhoda.

Opravdovým pozeňáním a darem byla ale naše skupinka poutníků. Vedoucím byl od začátku Mariusz, který byl jak Mojžíš, který vede své stádo ovcí. I tak se svojí holí vypadal. Vstávali jsme brzy, často vyráželi za tmy, abychom ušli větší část cesty před polednem. Ráno jsme se pomodlili, dostali jsme pozeňání na cestu a vyrazili za naším „Mojžíšem“, který hlídal přední pozice, nejmladšího poutníka a udával tempo, kterému ty slabší kusy (myšleno já) po chvíli už nestačily. Na konci jsem nešla sama, šel se mnou zpravidla Milan, který by mohl jít určitě rychleji, ale zajišťoval, abych se úplně neztratila. Přesto jsme se několikrát zapovídali a přestali dávat pozor na značení cesty (žluté šipky a znaky mušle) a museli se vracet tam, kde jsme z cesty sešli. Opravdu jsem si cestu užívala. Možná jsme některým poutníkům připadali jako blázni, kteří se všemu smějí. Cestou jsme obdivovali vlnice, lesy, které vypadaly jako parky s eukalyptovými stromy, nádherné kostely s typickými modrobílými dlaždičkami, romantické potůčky, monumentální mosty a pevnosti, kouzelné zelené deštníky stromů v alejích a kamenné sušárny na ovoce a zeleninu, které vypadají jak malé kapličky na sloupech. Každý z naší skupiny byl pro ostatní pomocí a jsem vděčná Bohu, že nás takhle dal dohromady. Cesta nebyla úplně jednoduchá, byly momenty, kdy jsme si řešili nějaký svůj vlastní problém a sáhli si na dno, někomu bolela kolena, ramena od popruhů, někdo měl virózu s bolestí krku, jiný puchýře, těžký batoh, spálený krk od sluníčka. Záleží, s kým cestu jdete, jestli je vám s ostatními dobře. Povšimla jsem si momentů třeba, když Mariusz s pečlivostí otce dohlížel, aby i náš nejmladší poutník měl připravenou snídani, nestrádal hladem a žízni a zvládl celou cestu s námi.

Některé dny jsem se cítila opravdu unavená a byla ráda, že se mohu konečně vysprchovat, převléct, něco sníst a zalézt do spacáku a odpočinout si. Byly i pohodovější dny, kdy jsme se stihli projít městem a zajít na zmrzlinu nebo na večeři, ochutnat místní jídlo a víno a popovídat si. Na všechny tyhle chvíle budu ráda vzpomínat.

Potkávali jsme poutníky z celého světa a občas nás mýjely i skupinky na kolech. Řadu tváří jsme potkávali i několik dní po sobě a zdravili se poutnickým pozdravem Buen Camino. Všichni byli milí a ochotní poradit či pomoci. Je vidět, že jít camino je „trendy záležitost“. Tento trek chodí lidé z celého světa z Ameriky, Austrálie, samozřejmě z evropských států, ale třeba i

z Izraele a stává se hodně populárním hlavně mezi mladými lidmi a řekla bych, že většina jich není věřící.

Existuje i užitečná mobilní aplikace Buen Camino. Na Android prostředí nefunguje tak dobře jako na Apple telefonech. Ondra ho měl a stal se naším navigátorem. Užitečné stránky jsou <https://ultreia.cz/>, kde se dají stáhnout mapy všech tras a někteří poutníci si kupují knižní průvodce.

Zpráva den po dni (23.9. - 7.10.2023)

0.den - so 23.9.2023 - přílet večer do Porta přímou linkou z Prahy v půl jedenácté večer.

Nachozeno o km

Ubytování: Cats Porto Hostel

Při odbavení na Letišti v Praze na nás Ondra nepočkal a zbytečně platil navíc odbavení svého zavazadla, cestou zpátky to už bylo OK a všichni jsme si brali svá zavazadla na palubu. Na letišti jsem se potkala a pozdravila s kolegou z práce, který s přítelkyní odlétal na dovolenou do Řecka. Bylo to milé setkání. Při přistání v Portu jsme sledovali tisíce světýlek pod námi - netušila jsem, jak je Porto obrovské město. Mnohem větší než Praha. Systém jízdenek a cestování metrem jsme pochopili celkem rychle a šťastně se dostali na místo ubytování.

1.den - ne 24.9.2023

Porto-Varaíro - 25 km (z toho 17 km pěšky)

Ubytování: Albergue de Peregrinos do Mosteiro de Vairão

Ráno jsme vstávali brzo a pěšky si došli ke Katedrále Sé pro kredenciál. Než otevřeli místní kancelář, stihli jsme si prohlédnout katedrálu zvenčí a udělat pár fotek. Je jasno a bude tomu tak celý den i dny následující až do odletu. Cestu jsme zahájili společnou modlitbou u katedrály. Nablížili jsme se metrem a pak se konečně vydali po žlutých značkách do Santiga.

Na mši v 11 hodin nečekáme. Tu sloužil Mariusz až večer v albergue ve Vairao, kde jsme byli ubytováni v budově bývalého kláštera.

Vtipná příhoda: V metru se dal Mariusz do řeči s dvěma Portugalkama, které nevěřili, že je kněz. „Jestli ty jsi farář, já jsem matka Tereza.“ Nečím se jim, ve sportovním oblečení by ho nikdo na kněze netipoval.

Moc poutníků jsme cestou nepotkali, až k večeru, když jsme se blížili albergue.

2.den po 25.9.2023

Varaíro - Barcelinhos/Barcelos - 28 km

Ubytování: Albergue Senhor do Galo, Barcelinhos

V cíli cesty sháníme ubytování a všude je plno. Nakonec v Senhoro de Gallo nás ubytoval moc milý pán. Ten den slavil 70. narozeniny a ubytoval nás 7 poutníků z Čech. Došli jsme si na společnou večeři a zalezli do spacáků. Dnes to bylo náročné, někteří šli přes 30 km a vraceli se kvůli ubytování zpět. Anižce není dobře, vypadá to, že má teplotu a bolí jí v krku.

3.den út 26.9.2023

Barcelos - Ponte de Lima - 35, 1 km

Ubytování: Rua Papa Joao Paulo II, Ponte de Lima

Sluníčka je až dost. I když jsem se namazala, spálila jsem si krk. Protože jdeme celý den od jihu na sever svítí nám slunce stále do zad. Radku bolí kolena a Mariusz má puchýře. 7 km před ubytováním si raději objednávali taxíka. Využívám toho a nechávám jim s radostí svůj batoh. Jít bez batohu je značná úleva. Trochu jsme si s Milanem zašli, když jsme hledali adresu ubytování. Zdá se mi, že jsem objevila první puchýř, ale je jen malinký a nebolí. Nemám sílu už na nic, jen se vysprchovat a zalézt do postele. Máme postele s dekama a nepotřebujeme spacák.

4.den st 27.9.2023

Ponte de Lima - Rubiaes - 22 km

Cesta vede hodně do kopce. Zdoláváme největší převýšení. Neměli jsme zajištěné ubytování, tak nejrychlejší Mariusz s Ondrou v rychlosti přelézají kopce a jsou u albergue jako první už před jednou hodinou a zajišťují nám noclež snad v nejhezčí ubytovně. Zašli jsme si na společnou večeři. Povedený den.

5.den čt 28.9.2023

Rubiaes - Tuí - 23 km

Ubytování: Albergue Pallanes

Naprosto mě dnes vyčerpala chůze - krizový den. Jsem celá upocená a nutně se potřebuji vysprchovat. Opustili jsme Portugalsko a po železném mostě přešli do Španělska. Staré město v Tuí i katedrála jsou nádherné. Forza/pevnost ve Valenci byla také pěkná, ale tou jsme jen rychle proběhli a šli se ubytovat ve španělském Tuí. U oběda jsme zaznamenali český poutnice u vedlejšího stolu, ale nechtěli si s námi povídat, tak jsme se jen pozdravili. Večer jsme si prohlédli staré město, dali něco k večeři a vynikající zmrzlinu.

6.den pá 29.9.2023

Tuí - Redondela - 31,1 km

Ubytování: Rua Telmo Bernandez

Už máme méně jak 100 km do Santiaga. Svaly na nohou mi vždy přes noc zatuhnou a ráno chvíli trvá, než je rozchodím.

Chodím v pomalejším tempu než ostatní a Milan mi stále dělá doprovod.

Umyli jsme se, přeprali věci a zašli na mši ve španělštině. Poté jsme se prošli městem, dali si zmrzlinu a něco malého k večeři. V Redondele je teplo a lidé se baví v kavárnách na ulicích, kolem sedí rodiny i s malými dětmi, které si spolu hrají.

7.den so 30.9.2023

Redondela - Pontevedra - 20,6 km

Ubytování: Peregrino

Romantická cesta podél meandrů řeky s můstky. Na konci jsme špatně odbočili a díky tomu objevili restauraci, kam si zajdeme na večeři. Spíme na pokojích bez paland. Nikdo nemusí šplhat nahoru.

8.den ne 1.10.2023

Pontevedra - Caldas de Reis- 21 km

Moje nohy, kterým říkám holky a Milan je pojmenoval Máňa s Ančou stávkujou, večer mě bolí kolena, zvláště Máňa.

Je neděle a Mariusz sloužil mši v parku.

9.den po 2.10.2023

Caldas de Reis - Padrón - 20,5 km

Hostel Murgadan, Padrón

Dnešní etapa celkem šla, zítra to bude horší. Jednak je to delší trasa a mám neblahé tušení, že poslední úsek cesty bude rizikový. Než jsme se ubytovali najedli jsme se v restauraci hned u mostu přes řeku. Dala jsem si menu s holčkama a Milanem. Špagety s mořskými plody byly vynikající a mám pocit, že už mi nic nechybí. Pozorují poutníky, kteří s námi šli během dne a míří přes most do města ubytovat se. Když jsme přišli, uvítal nás milý správce.

I na internetu psali v recenzích, že je to velký sympaták a měli pravdu.

Nefungují mi data, a tak se připojují jen večer na wifi. Heslo mi připomíná rok narození, a tak se ho ptám, jestli se v tomto roce narodil. Ocenil, že jsem to uhodla a prozradil mi, že narozeniny slaví 10.3. a těší se, že mu příští rok pošlu gratulaci a dárek. Pobavil mě.

10. den út 3.10.2023

Padrón – Santiago de Compostella – 27 km

Ubytování: 3 Rua de Boiro

Dorazili jsme do cíle. Ondra přišel první a dal snímek katedrály na Whatsapp skupinu. Mariusz si nechal ráno ošetřit puchýře a do Santiaga jel autobusem. Zatímco my ostatní jsme měli do cíle ještě dobrých 6 km, už jsme přijímali gratulace. Já s Milanem jsme dorazili na náměstí u katedrály, kde už čekal Mariusz s Ondrou, a ještě později přišly holky, které musely přijet posledních pár km autobusem. Evě odešlo koleno a už nemůže udělat ani krok. Děláme společné fotky a z posledních sil Eva došla s naší pomocí do albergue. Tady budeme ubytování celkem tři dny.

11. den st 4.10.2023

Santiago de Compostela

Svátek sv. Františka slavíme ranní mší pro poutníky v katedrále. Mariusz na mši koncelebruje a jsme na něj pyšní. Mše v katedrále je velký zážitek, zvláště když na konci mniši rozkývají obrovské kadidlo, které litá přes celou loď katedrály. Po mši si jdeme vyzvednout – potvrzení o absolvování cesty (compostellu) a získáváme poslední razítko do kredenciálu. Také jsme se poklonili ostatkům sv. Jakuba a dotkli se jeho sochy na oltáři. Couráme městem a kupujeme nějaké suvenýry domů. Bohužel Eva již s námi chodit nemůže, musí mít berle a jen leží. Vyšetření ukázalo, že má zánět šlach kolene. Zašli jsme si na oběd a pak se procházíme uličkami Santiaga.

12. den čt 5.10.2023

Výlet autobusem do Fisterry a pak pěšky k majáku až na Konec světa – 11,1 km.

Cestou zpátky jede autobus kolem pobřeží – vyhlídkovou cestou podél krásných pláží.

16. den pá 6.10.2023

Přejezd autobusem do Porta – 6 km

Ráno sháníme taxíka na autobusové nádraží v Santiagu. V 9 hod odjíždíme Flixbusem do Porta. Po 4 hodinách cesty se ubytováváme. Necháváme Evu v albergue a jdeme se projít po městě. Prošli jsme si nábřeží, přešli známý most Ludvíka I., navštívili nádraží Sao Bento s výzdobou z kachlíček, a nakonec se pomodlili a poděkovali v katedrále Sé, kde naše cesta před dvěma týdny začala. Večer jsme si společně sedli a dali si víno na zahradě.

14.den so 7. 10.2023

Porto

Dopoledne se jdeme ještě na chvíli projít po okolí. Prohlédli jsme si kostel zasvěcený Panně Marii, dali si kávu u plaveckého bazénu a prošli si bleší trh.

Kupujeme na letišti poslední dárky a v 15:10 odletáme domů. V Praze přistáváme v 19 hod.

Uběhlo to jako voda. Jsme plní zážitků, a ještě pár dní se mi zdají sny o cestě.

Pokud ještě někdy navštívím Porto, určitě si projdu kousek cesty podél mořského pobřeží.

BUEN CAMINO.